

On Operations **Operational Art and Military** **Disciplines**

Auteur	B.A. Friedman
Uitgever	Naval Institute Press, Annapolis MD (2021)
Omvang	244 blz
ISBN	13 978 1 68247 706 9

‘History knows many more armies ruined by want and disorder than by the efforts of their enemies’. Dit zou een rake observatie in het kader van recente Russische inzet in Oekraïne kunnen zijn maar betreft een oud citaat van de 17e-eeuwse Franse kardinaal en staatsman Armand Jean du Plessis Richelieu. De auteur van *On Operations*, Brett Friedman, verwijst ernaar in een hoofdstuk over logistiek tijdens militaire operaties. Het is één van de 17 hoofdstukken in dit boek over dergelijke krijgsmacht waarin hij met historische voorbeelden en uitspraken beschrijft hoe het denken over militaire operaties zich door de eeuwen ontwikkelde. Ook voert hij in vijf bijlagen militaire campagnes uit de 19e en eerste helft 20e eeuw op zoals die van de Britse vloot in de *Atlantic* in WO1, om zijn betoog te ondersteunen.

Friedman is reserveofficier bij het USMC, studeerde geschiedenis en strategische wetenschappen en publiceerde onder meer *On Tactics: A Theory of Victory in Battle* (2017). Kernpunt van *On Operations* is zijn stelling dat er geen *operational level of war* zou bestaan. Dit niveau van commandovoering, veelal gedefinieerd als coördinerend optreden tussen de alles overkoepelende hogere strategie en detaillistische tactische inzet, zou zelfs een negatieve invloed hebben op voornoemde zaken die volgens Friedman als vanzelf onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Slechts angst van Sovjetofficieren onder dictator Stalin, die strategische zaken wilden bespreken zonder dat het staatshoofd dit als een aantasting van zijn voorrechten zag, zou dit storende *Fremdkörper* het licht hebben doen zien.

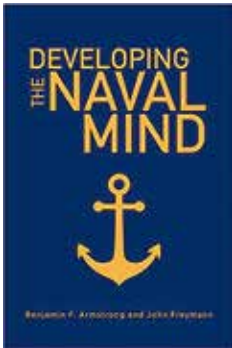
Verder wil Friedman in deze studie nadrukkelijk het begrip *operational art*, dat ook wel wordt gebruikt om het niveau *operational level of war* te duiden, opnieuw definiëren. Uitgelegd als hetgeen wat *tactical engagement* toestaat, maakt de auteur het begrip hiermee spilpunt van militaire planning en *conduct of operations*. *Operational art* definieert hij namelijk als: ‘the planning, preparation, conduct, and sustainment of tactics aimed at accomplishing strategic effect.’ Dit vraagt van betrokken officieren ruime bekendheid met militaire eigenschappen als beheer/bestuur, inlichtingen, operaties, vuursteun, logistiek en C2. Zaken die vermoedelijk niet toevallig al worden opgevoerd in het *US Joint Publication 1-0, Doctrine for the Armed Forces of the US* (herziene versie 2017) als de grondvesten voor succesvol militair optreden. Het zijn deze zes eigenschappen die Friedman niet zozeer ziet als instrumentaria om strijdkrachten mee op te zetten en te organiseren, maar veeleer als een broodnodig intellectueel kader en een even noodzakelijke duiding aan het doelmatig kunnen invullen van staffuncties. De hoofdstukken 7 t/m 12 in *On Operations* beschrijven elk een van deze eigenschappen. Ook bevatten ze historische voorbeelden en argumentatie (waarbij Friedman o.a. teruggrijpt op militair-theoretici als Carl von Clausewitz) die de stellingen van de auteur zouden bevestigen.

Door een scala aan historische cases op te voeren aangaande onder meer de Duitse, Sovjet-Russische en – uiteraard – Amerikaanse krijgsmacht, en te analyseren hoe stafofficieren operaties het beste tegemoet dienen te treden, biedt Friedman de lezer een brede kijk op ‘zijn’ zienswijze van *operational art* en hoe deze zich verhoudt tot eerdere *warfare studies*. Hierbij geeft

hij toe dat dit veelal een westerse visie behelst die veelal geënt is op oorlogvoering op het land. Een verdere beperking van de studie is het feit dat de auteur zijn theorieën en onderzochte historische context toepast om het bestaande Amerikaanse militaire stafsysteem te analyseren. Hij concludeert bijvoorbeeld dat militaire ervaringen van de VS in de wereldwijde *War on Terror* na 2001 het falen illustreerde van het gebruik van een *operational level of war* als scharnier tussen strategische doelen en tactische inzet. Washington slaagde er volgens Friedman namelijk nadien niet in ‘to translate tactical success to strategic effect, the false idea of an operational level of war as a necessary linkage between the two being shattered by contact with the reality of warfare.’ Inzake de Vietnamoorlog stelt Friedman dat de VS-krijgsmacht bij analyse van deze strijd, teruggreep op ‘apolitical operational thought’ (lees: de *operational level of war*) en hiermee staf- en opperofficieren een instrument bood eigen militair falen in Zuidoost-Azië binnen de *civil-military* verhoudingen af te schuiven op de politieke leiding. Dit onbegrip voor het inherent politieke karakter van *elke* oorlogvoering hield hiermee in, aldus Friedman, dat de Amerikaanse militaire top omstreeks 1970 politieke overwegingen in oorlogvoering zou hebben willen uitbannen.

De analyses door Friedman van meer historische casuïstiek beslaan een wel erg groot deel van het boek, wat weinig ruimte laat voor de evaluatie van recente voorbeelden. Deze opmerking brengt ons bij verdere kritiek. De auteur hanteert vaak begrippen als tactiek, strategie en politiek, maar laat na heldere gangbare definities ervan te hanteren. Ook verzuimt hij veelvuldig uit te leggen wat hij zelf met die verschillende termen bedoelt. Hetzelfde geldt voor de door hem aangehaalde *levels of war* omdat Friedman niet eenduidig definieert wat een *level of war* inhoudt en wat de criteria ervan zijn. Het boek is zo een ware oefening in semantiek. Dit alles roept de vraag op welke doelgroep Friedman met dit boek wil bedienen: theoretici, academici, militairen, leken? De informatiedichtheid van *On Operations* is daarbij welhaast overweldigend, waarbij de auteur haastig schakelt tussen thema’s en historische voorbeelden. Hoewel de prikkelende insteek van *On Operations* het de moeite waard maakt er vanuit militair-wetenschappelijk oogpunt kennis van te nemen en stafofficieren met een meer tactische functie de nodige handgrepen biedt, lijkt dit boek gezien de door Friedman gekozen aanpak, minder geschikt voor een breder (militair) lezerspubliek.

Anselm van der Peet, NIMH

Developing the Naval Mind

Auteurs	Benjamin F. Armstrong & John Freymann
Uitgever	Naval Institute Press, Annapolis MD (2021)
Omvang	264 blz
Prijs	€ 31,95 (Libris.nl)
ISBN	9781682476031

Developing the Naval Mind beoogt het professionalisme en kritisch denkvermogen onder marineofficieren te stimuleren. Deze intellectuele ontwikkeling dient niet enkel in een klaslokaal plaats te vinden, maar juist ook buiten het onderwijs: op de werkvloer aan boord en in het veld. Enerzijds vergt dit zelfstudie, namelijk het actief lezen van boeken en artikelen over maritiem-militaire onderwerpen. Anderzijds vergt het een groepsproces: met elkaar gestructureerd discussie voeren over deze materie.

De auteurs, twee *officer-scholars* van de *US Naval Academy*, grijpen terug op de oorsprong van de *US Naval Institute*, eind negentiende eeuw. Net als destijds bij de Marine-vereeniging in Nederland vormden groepsdiscussies over maritieme kwesties de kernactiviteit. Een officier presenteerde een eigen essay, waarna een levendig debat volgde en alle aanwezigen de geponeerde ideeën en argumenten kritisch tegen het licht hielden. De verslagen van deze bijeenkomsten werden gepubliceerd in het vaktijdschrift *USNI Proceedings*, dat vandaag de dag nog steeds (net als *Marineblad*) als professioneel discussieplatform dient.

Met zijn aandacht voor maritiem denkvermogen sluit *Developing the Naval Mind* aan bij recente initiatieven in Nederland, zoals de CZSK *Seapower Course* en de integratie van *Strategic Foresight* bij de KM. Het boek borduurt ook voort op de gedachte achter professionele leeslijsten, zoals de NIMH-leeswijzers over militair-historische thema's en de jaarlijkse *Chief of Naval Operations Professional Reading List*.

Bij militair leiderschap denkt men al gauw aan actie en het nemen van zware beslissingen onder tijdsdruk. De auteurs vragen aandacht voor een ander aspect van leiderschap: de rol als mentor in de intellectuele ontwikkeling van de medewerkers. *'Every leader is a teacher'*, aldus de auteurs. Zij zien een belangrijke rol voor commandanten, eerste/oudste officieren en afdelingshoofden voor het initiëren van het professionele debat in longrooms en koffiekamers. Maar hoe moeten zij dat doen? Daarvoor biedt dit boek een handreiking.

Het boek bestaat uit twee delen. Het eerste deel (49 pagina's) geeft uitgebreid tips hoe je kritisch leest, hoe je een groepsbijeenkomst (seminar) organiseert en hoe je een eigen idee of opvatting weet om te zetten naar een gepubliceerd artikel. Het tweede deel (164 pagina's) bestaat uit een selectie van zeventien artikelen uit *USNI Proceedings*, geschreven door auteurs uit het heden en het verleden, zoals Alfred Mahan, Geoffrey Till en James Mattis. De onderwerpen zijn divers: van tactiek en maritieme strategie tot leiderschap en morele vraagstukken. Hoewel zij vanuit Amerikaans oogpunt zijn geschreven, bieden zij voldoende aanknopingspunten voor de Nederlandse context. Daarnaast gaan de artikelen gepaard met enkele analytische vragen, waarmee een discussie kan worden gestart.

Kritisch gesteld is het boek slechts een luxe vormgegeven syllabus van artikelen met een uitgebreide handleiding. Deze constatering wringt des te meer, omdat uit de titel of achter-

flap niet blijkt dat ruim twee derde van het boek reeds eerder gepubliceerd materiaal betreft. Toch hoeft dit geen teleurstelling te zijn. Ten eerste omdat de kracht van het boek in het eerste deel schuilt en ten tweede omdat de artikelen een topselectie vormen uit circa 150 jaar *USNI Proceedings*, die bovendien voor de meeste Nederlandse lezers alleen achter een betaalmuur toegankelijk zijn.

Developing the Naval Mind prikkelt een intellectuele honger, maar deze wordt niet gestild met het lezen van de laatste bladzijde van het boek. Het is alsof je *Sjokie en de chocoladefabriek* leest en trek krijgt in een echte reep chocolade. Welnu, dit onbevredigende gevoel is juist wat de auteurs beogen. Het boek dient als stimulans voor het professionele debat op de werkvloer en als motivator voor een leven lang leren.

LTZ1 Matthijs Ooms MSc MA, NLDA

Beluister de podcast waarin beide auteurs praten over *Developing the Naval Mind*